

Årsberetning for Sjakkhistorisk forum 2018-19

Beretningen dekker perioden siden forrige årsmøte som ble avholdt 12. juli 2018 på Scandic Sarpsborg Hotel i forbindelse med Landsturneringen der i regi av 100-årsjubilerende Moss Schakklub.

Årsmøtet gjenvalgte dette styret:

Leder: Øystein Brekke, Modum (Gjøvik SK)

Nestleder: Nikolas Mellem, Eidsvoll (Våler SK)

Kasserer: Odd Ristesund, Oslo (SK Stjernen)

Webmaster: Bjarke Sahl, Oslo (Asker SK)

Sekretær: Oddvar Aasen, Moss SK

Styremedlem: Morten Lilleøren, Oslo (Lørenskog SK)

Som revisor ble valgt Per Bjørn Bakke, Eidsvoll og som valgkomité Atle Grønn, Oslo (OSS)

Det har vært tre ordinære styremøter i perioden, og ellers en del mailkontakt innen styret. Samarbeidet i styret har som vanlig vært positivt og godt.

Medlemmer

Styret takker alle som gjennom medlemskapet bidrar til å støtte oppunder arbeidet til Sjakkhistorisk forum. Vi har per mai 2019 34 betalende medlemmer. Dette er en ny positiv økning siden tilsvarende i fjor da medlemstallet var 31 og 2017 da det var 27.

Medlemmene per mai 2019 i alfabetisk rekkefølge:

Espen Backe, Per Bjørn Bakke, Odd Øivind Bergstad, Leif Bjornes, Øystein Brekke, Ole R. Drønen, Ole Kr. Førrisdahl, Reidar Gramstad, Kristoffer Gressli, Atle Grønn, Victor Hansen, Kim Halvor Hartvig, Henning W. Hermansen, Erling Iversland, Ernst Håkon Jahr, Erling Kristiansen, Per Lea, Morten Lilleøren, Sigmund Lunde, Claes Løfgren (Danmark), Espen Løken, Roger Løvaas, Aage Mella, Nikolas A. Mellem, Pål Moe, Tor Inge Moseid, Helmer Nilsen, Per Ofstad, Audun Pedersen, Odd Ristesund, Bjarke Sahl, Øystein Sande, Hans Richard Thjømøe og Oddvar Aasen.

Økonomisk status

Foreningens økonomi er stabil, sunn og ganske beskjeden. Beholdningen vår per 15. mai 2019 er kr 23 072,64, etter at reisestøtte til en internasjonal konferanse er utbetalt.

Medlemskontingenten kr 150 per år har vært og er den faste inntekten. Foreningens bankkonto er 1503.23.16473.

Kostnadene er generelt svært beskjedne. Kanskje bør det innføres en delvis dekning av reiseutgifter til styremøter.

Det vises for øvrig til årsregnskap for kalenderåret og tilhørende revisjonsberetning som egne punkter på årsmøtet.

Skanneprojektet

Dette store prosjektet var i prinsippet tenkt avsluttet i perioden, men Morten Lilleøren har i praksis fortsatt arbeidet og mottar og skanner fortsatt ytterligere verdifullt materiale av særlig klubbaviser, programhefter, bulletiner og protokoller.

I denne perioden ble ikke minst en tilnærmet komplett samling av publikasjonen «Norges Sjakkforbunds Presse-service» skannet og lagt ut for hele perioden den utkom, fra 1982 til 1997.

Hjemmesiden sjakkhistorie.no

Forumets nettside er nå framfor alt en portal til mye verdifullt materiale av norske klubbaviser og annet sjakkhistorisk stoff som er skannet og lagt ut. Portalen åpner seg gjennom menyvalget «Publikasjoner» oppe til venstre på forsiden.

Siden fungerer mest som et arkiv og lite som en nyhetsside. Utvikling og oppfølging av nettsiden er stadig en utfordring som webmaster Bjarke Sahl arbeider med sammen med styret.

Veier mot en norsk sjakkbibliografi

Visjonen om et slik produkt med mulig trykking en gang i framtida, sikrer gjerne forumet vårt arbeid i mange år framover. Skanneprosjektet er et viktig bidrag til dette. Det er også et arbeid med å skaffe oversikt over sjakkspalter i norske aviser og blader. På dette også store området yter vårt gode medlem Øystein Sande stadig verdifulle bidrag.

Foredrag for medlemmer og interesserte

Rundt årsmøtet 2018 i Sarpsborg ble det holdt tre historiske foredrag ved medlemmer av styret i Sjakkhistorisk forum. Nikolas Mellem foredro dagen før årsmøtet om den historiske utviklingen av varianter av sjakkspillet. Morten Lilleøren foredro rett etter årsmøtet omkring det store skanneprosjektet vårt. Øystein Brekke holdt neste dag bildeforedraget «NM-sjakk i 100 år på 100 minutter».

Under senior-EM i Drammen i august holdt Øystein Brekke et bildeforedrag om norsk sjakkhistorie med tittelen «Norwegian Chess – also more than Magnus».

Fire bøker til norske sjakkjubileer

Perioden siden forrige årsmøte har gledelig og som forventet gitt et gjennombrudd for bøker i anledning sjakkklubber som har rundet 100 år, etter at tidligere bare Schakkklubben av 1911 hadde utgitt en slik bok til jubileet sitt i 2011.

Neste bok ut var «Hønefoss Sjakkklubb gjennom 100 år» som utkom på selve jubileumsdagen 17. august 2018, utgitt av Norsk Sjakkforlag med Øystein Brekke som forfatter.

Litt senere på høsten utkom «100 åringen som er 115 år. Historien om Moss Schakkklub» forfattet av Oddvar Aasen, som også er sekretær i styret vårt.

Over i 2019 utkom i januar den store innbundne boka «Tromsø Sjakkklubb i 100» med undertittelen «En videreføring av Arild Ernstsens tekster og notater» og ellers forfattet og redigert av vårt medlem Audun Pedersen. Boka ble utgitt omkring 101-årsdagen til Tromsø Sjakkklubb.

Den fjerde jubileumsboka utgitt i perioden er «100 år med kongelig spill, Tønsberg sjakkklubb 100 år» som utkom ved månedskiftet april/mai i år, like etter klubbens 101-årsdag. Boka er redigert og i stor grad forfattet av klubbens leder Tor Inge Moseid som også er medlem i foreningen vår. Et stort og verdifullt kapittel i boka dekker årene 1964-67 og heter «Mine år i Tønsberg Sjakkklubb», forfattet av et annet av medlemmene våre, Ernst Håkon Jahr.

Mange norske sjakkklubber ble stiftet i årene fra 1917 og til tidlig på 20-tallet, så det er fortsatt mange interessante klubbjubileer både i år og i årene framover.

Blant årets jubilarer vet vi at NM-arrangøren Larvik Sjakkklubb, stiftet 19. desember 1919, har begynt et arbeid med jubileumsbok. Narvik, Namsos og Kragerø er andre klubber som jubilerer i 2019.

Andre sjakkhistoriske bidrag

Sjakkhistorisk publisering i Norge må på ingen måte begrenses til at klubber feirer jubileum, selv om det også er viktig og spennende at noe gjøres rundt flest mulig slike jubileer.

Et annet jubileum i norsk sjakk gjelder Norges Fjernsjakkforbund, tidligere Norges Postsjakkforbund, som har 75-årsjubileum 1. september 2020 og konkret planlegger en jubileumsbok til den anledningen. Boka får noen bidragsyttere også blant medlemmene våre.

Av mer internasjonal karakter registrerte vi med glede utgivelsen sist høst av boka «Sjakkgeniene» med Atle Grønn og Hans Olav Lahlum som forfattere, og med også et par konsulenter fra medlemmene våre. En norsk verdensmester bidrar til å øke interessen for sjakkhistorie, og norsk og internasjonal sjakkhistorie har kommet nærmere hverandre.

Styreleder Øystein Brekke har planlagt noen bøker framover. Den første av disse planene, en bok om «Norgesmesterne i sjakk» til 100-årsjubileet for sjakk-NM på Landsturneringen, er foreløpig lagt til side, da dette prosjektet er krevende og økonomisk vanskelig.

I stedet vil blant annet en bok om vår første internasjonale sjakkmeister Olaf Barda bli prioritert. Styrelederen har nylig også bidratt med en historisk artikkel til avisa for Altibox Norway Chess, med tittelen «De første sjakkstjernene spilte simultan i Stavanger», om besøkene av Spielmann, Nimzowitsch, Réti og Bogoljubow.

Flere har også bidratt med stoff om en rekke simultanoppvisninger av Gideon Ståhlberg i Norge fra 1936 til 54, til en stor svensk bok som skrives om Ståhlberg.

Forespørsel fra Norsk Problemsjakkklubb

Vi mottok 3. mars et epostbrev fra Norsk Problemsjakkklubb v/ Jarl H. Ulrichsen om at denne klubben nå er vedtatt lagt ned. Klubben har i de siste årene hatt bare fem medlemmer. Brevet sonderte om Sjakkhistorisk forum kan være en aktuell mottaker av klubbens innestående kapital på 18-19.000 kroner, og om vi til gjengjeld kan påta oss eller bidra til å digitalisere det samlede norske problemsjakkarkivet som foreligger med over 15.000 oppgaver. Dette er en stor arbeidsoppgave der hver stilling må lages i ChessBase eller tilsvarende.

Henvendelsen tyder på et håp om at noen i Sjakkhistorisk forum har mye ledig tid. Det økonomiske er i så måte antagelig en beskjeden motivasjon. Et samlet problemsjakkarkiv er en av svært mange deler i det å dokumentere norsk sjakk.

Styret har besluttet å forespørre om noen av medlemmene våre kan tenke seg å bidra til denne oppgaven. Det ligger an til at arbeidet eventuelt kan bli ledet av Espen Backe som er medlem både i Norsk Problemsjakkklubb og Sjakkhistorisk forum og som forfattet og ga ut boka «Caissas trollbundne» (2007) med 500 utvalgte norske sjakkoppgaver.

Morten Lilleøren har påtatt seg å være saksbehandler i styret vårt videre for denne saken.

Deltagelse på «Board Game Studies»

Styremedlem Morten Lilleøren deltok 7.-10. mai 2019 på den internasjonale konferansen «Board Game Studies» i Bologna, og bidro der også med et foredrag om Sjakkens vei til Norden og Nord-Europa. Sjakkhistorisk forum bidro med kr 3000 til delvis dekning av utgiftene hans til denne deltagelsen. Foredraget vil i en tilpasset versjon bli holdt også i tilknytning til årsmøtet 2019 i Sjakkhistorisk forum.

Status for Sjakkhistorisk forum

Styret mener at foreningen Sjakkhistorisk forum stadig dekker noen viktige behov og har sin berettigelse ikke minst som et nettverk og en ressursgruppe innen hovedvirkefeltet norsk sjakkhistorie. Vi mener at dette også bekreftes av at vi tross svært beskjeden markedsføring stadig får flere betalende medlemmer.

Et forslag om nedleggelse

Odd Ristesund, styrets utmerkede kasserer i alle årene fra oppstarten i 2011, har overrasket oss med et forslag til årsmøtet 2019 om å legge ned Sjakkhistorisk forum.

Han fikk ikke gehør i styret for dette forslaget som styret gikk imot med 5 stemmer mot 1.

Det konkrete forslaget med begrunnelse sendes medlemmene sammen med øvrige årsmøtedokumenter.

*Med hilsen for styret i Sjakkhistorisk forum,
mai 2019*

Øystein Brekke (leder)